

Slikt unngår du å få med veggdyr med hjem fra ferie

Ifølge Folkehelseinstituttet har det de ti siste årene vært en seksdobling i antall henvendelser om veggedyr. Sommeren er høysesong. Sjekk tipsene som hjelper deg med å holde veggedyrene unna.

– Sommeren er høysesong for spredning av veggedyr. Folk får det med seg hjem fra ferie, og oppdager veggedyrene etter hvert som de formorer seg, sier Preben Ottesen, seniorrådgiver ved Folkehelseinstituttet til NRK.

Han forteller at det på ti år har vært en seksdobling i antall henvendelser til skadedyrfirmaene. I fjor registrerte Folkehelseinstituttet **3000 nye bekjempelser, utført av skadedyrfirmaer i Norge.**

Erik Thomas Gjølme er ansvarlig for skadedyr hos Anticimex. Han forteller at mange ikke oppdager at de har veggedyr i hus før det har blitt høst.

– Da har veggedyrene fått tid til formere seg, og folk blir klar over at de har et problem, sier han.

Her er seks tips mot veggedyr:

1. Velg reisemål og hotell med omhu

UBUDEN GJEST: Veggedyr dukker gjerne på steder hvor det er stor gjennomtrekk av mennesker og spres ofte med bagasje. FOTO: MARIA ELSNESS / NRK

Ifølge Folkehelseinstituttet fører økt reisevirksomhet til at veggedyr spres.

– Vi nordmenn eksporterer nok like mye veggedyr ut av landet, som vi tar med oss hjem som turister, sier Preben Ottesen.

Gjølme i Anticimex rapporterer om noen land som har hatt en økning av veggedyr de siste årene.

– Sverige, Storbritannia, USA og Øst-Europa peker seg ut, men veggedyr er en utfordring som også [norske overnattingssteder er godt kjent med](#), understreker Gjølme.

Han mener det er fornuftig å forhøre seg om eventuelle veggedyr før du bestiller overnatting. Og legger til at mange hoteller har gode rutiner for å håndtere veggedyr.

– Det er viktig med åpenhet om veggedyr. Det vil bidra til å få kontroll på dette økende problemet. Men det er ingen grunn til henge ut overnattingsstedet dersom veggedyr oppdages, sier Gjølme.

Ifølge Emma Elisabeth Vennesland, assisterende informasjonsdirektør i If og Europeiske Reiseforsikring, er det ikke grunnlag for å si at eldre hoteller er mer sårbare for veggedyr enn nyere overnattingssteder.

– Det er hotellets vilje til å håndtere problemet på en effektiv måte som er det viktigste, mener Vennesland.

2. Ta en titt ved innsjekking på hotellet

SPOR ETTER VEGGEDYR: De sorte ekskrementene er ofte enklest å finne, og det er derfor lurt å se etter disse. FOTO: HÅVARD ØYREHAGEN / FOLKEHELSEINSTITUTTET

Ifølge [Folkehelseinstituttet](#) oppholder veggedyr seg oftest i senger, sprekker og små hulrom, men de kan også befinne seg bak skap, bilder, lister, dører, stikkontakter og bak ledninger.

– Siden veggedyr suger blod fra mennesker og er mest aktive om natten, bør seng, madrass og sengerammen inspiseres, råder Gjølme i Anticimex.

På tilholdsstedene kan du også finne egg og ekskrementer.

– Du bør se etter både levende veggedyr og tegn til veggedyr i form av små mørke flekker fra ekskrementer. Veggedyr bruker gjerne sprekker som skjulested mellom måltidene, opplyser Gjølme.

Folkehelseinstituttet tipser om bruke lommelykten på mobiltelefonen.

[Rådet er klinkende klart](#): finner du veggedyr eller mistenker er spor etter disse, bør du ikke flytte inn på rommet.

– Oppdager du veggedyr, må du ta det opp med hotellet. Mange overnattingssteder har gode rutiner for å håndtere slike saker, sier Gjølme.

3. Oppbevar bagasjen på best mulig sted

BRA STED FOR OPPBEVARING: Veggedyr sliter med å gå på badekar på grunn av den glatte overflaten. FOTO: MARIA ELSNESS / NRK

Preben Ottesen i Folkehelseinstituttet oppfordrer til å ha det ryddig på hotellrommet. **Bagasjen skal helst ligge i kofferten, og du bør kun ta ut det som du til enhver tid trenger.**

– Ikke la ting ligge spredt utover rommet om natten. Ha tingene dine i koffert eller ryggsekk og sett disse på bagasjestativet. Du kan også gjøre

som backpackerne, å ha tingene dine i en søppelsekk om nettene, oppfordrer forskeren.

Vennesland i Europeiske Reiseforsikring advarer mot å legge kofferten på senga når klærne pakkes opp og ned.

– Det er det verste du kan gjøre. Vær også forsiktig med å ta i bruk gamle kommoder og garderobeskap, sier hun.

Gjølme i Anticimex anbefaler moderne koffertter i hardplast, da de ikke har så mange lommer og folder som veggedyr kan gjemme seg i.

– Men dette hjelper kun om du husker å holde bagasjen lukket. Et godt tips er å putte kofferten i badekaret. Veggedyr sliter med å gå på badekar på grunn av den glatte overflaten. Dessuten finner vi sjelden veggedyr på badet, sier han.

4. Sjekk bagasjen når du kommer hjem

EGG: På veggedyrenes tilholdssteder kan man også finne egg og ekskrementer.FOTO: HEIDI LINDSTEDT / FOLKEHELSEINSTITUTTET

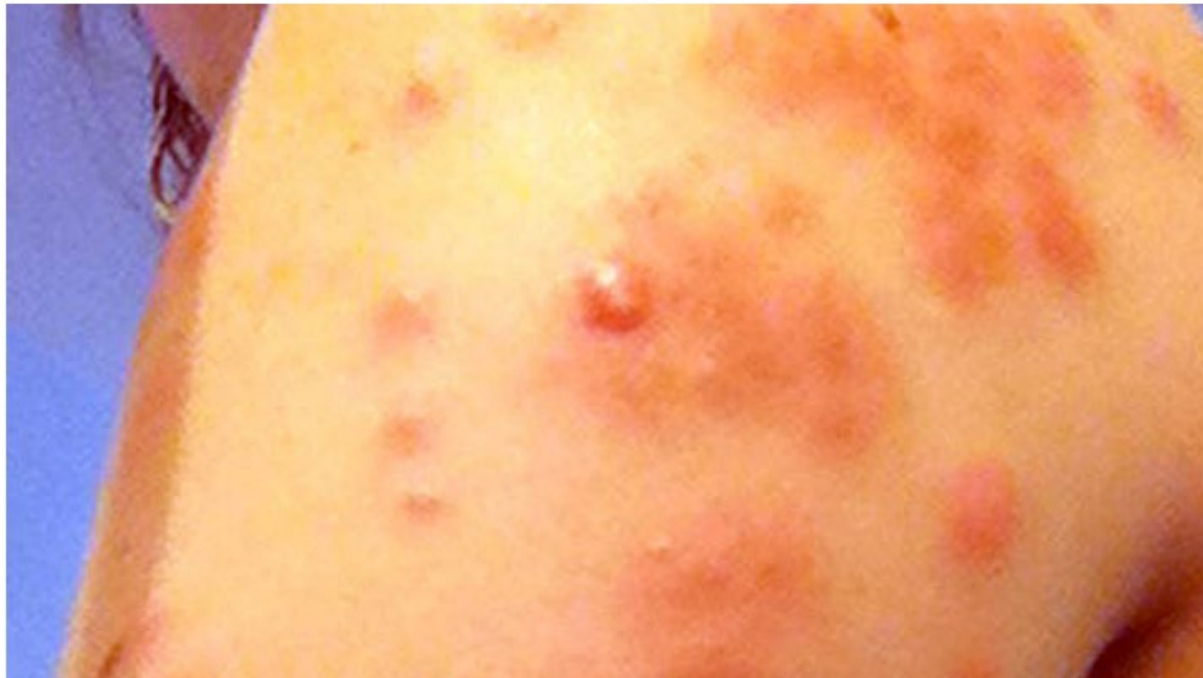
Erik Thomas Gjølme oppfordrer til å inspisere bagasjen når du kommer hjem fra ferie. Rådet er å plassere kofferten på gulvet i et godt opplyst rom.

– Pakk rolig opp og sjekk klær for eventuelle veggedyr. Du kan også vaske klærne på 60 grader, dette vil ikke veggedyrene tåle, påpeker Gjølme.

Alternativt kan du pakke klesplaggene i plast og la det ligge en uke i fryseren.

– Følg godt med og se etter tegn til aktivitet de neste ukene. Har veggedyrene først etablert seg i hjemmet ditt, er anbefalingen å oppsøke profesjonell hjelp for å bli kvitt veggedyrene, sier skadedyrsperten.

5. Husk at det er hjelp å få

BITT AV VEGGEDYR: Reaksjonene fra bittene varierer fra person til person. Dette er resultatet av et hotellopphold i Paris FOTO: INGER-MARIT KNAP SÆBY / NRK

– De som blir bitt av veggedyr begynner gjerne å klø, vanligvis etter en uke eller to. Men det er ikke alle som begynner å klø, opplyser Ottesen i Folkehelseinstituttet.

Gjølme forteller at folk reagerer svært forskjellig når de oppdager veggedyr i huset.

– Noen synes at det er sjenerende, mens det for andre virkelig kan være en psykisk belastning. Da er det viktig å huske på at *alle* kan være uheldige å få med seg veggedyr hjem. Vit at det hjelp å få, og ikke nøl med å be om assistanse til å løse dette, sier Gjølme.

6. Vær nøye i bekjempelsen

BEKJEMPE VEGGEDYR: Veggedyrene bekjempes med kulde eller varme, tørkepulver eller gift.

FOTO: DAVID MORA / ANTICIMEX

Ifølge Folkehelseinstituttet er det vanskelig å bli kvitt veggedyrene, og rådet er å søke profesjonell hjelp. **Veggedyrene kan overleve lenge uten mat, ha mange gjemmesteder, og de kan vandre mellom rom og leiligheter.**

Folkehelseinstituttet anbefaler disse [metodene i kampen mot veggedyr](#):

- Støvsuging. Det fjerner mange dyr, men gir ingen fullgod bekjempelse. Husk å destruere støvsugerposen etter bruk for å hindre spredning av dyr fra denne.
- Kuldebehandling. Dette utføres ved å putte klær og gjenstander i fryseren i minst tre døgn. Metoden vil drepe både egg og voksne veggedyr.
- Varmebehandling. Dette foregår for eksempel i badstue, tørkeskap eller tørketrommel. Temperaturen må være over 50 °C i et par timer. Vasking i vaskemaskin på minimum 60 °C er et alternativ.
- Kjemisk behandling. Dette er vanskelig fordi veggedyr har utviklet motstandsdyktighet.
- Sprøytemidler. Dette skal bare benyttes i kombinasjon med andre metoder.
- To typer pulver. [Silikapulver](#) og såkalt [kiselgur](#) kan brukes i veggedyrbekjempelse. Pulveret vil tørke ut veggedyrene.

– Dersom du oppdager veggedyr tidlig, altså allerede når bagasjen pakkes ut, kan tiltak som frysing, støvsuging, varme og tørkepulver være tilstrekkelig, understeker Gjølme.

Men du må jobbe nøyaktig og metodisk, ellers kan noen veggedyr bli igjen og formere seg på ny.

– Det er svært viktig å følge med på soverommet og sengen. Se etter små blodflekker på lakenet og bittmerker på hud. Oppdager du aktivitet av veggedyr på soverommet, bør eksperthjelp tilkalles, bemerker Gjølme.

Vennesland i Europeiske Reiseforsikring råder de som er rammet til å sjekke med forsikringsselskapet om skadedyrsanering er inkludert i hus- eller innboforsikringen.

– Slike saneringer kan bli kostbare. Har ikke forsikringsselskapet ditt denne dekningen, bør du selv ta kontakt med et profesjonelt skadedyrselskap og be om å få en befaring, tipser hun.

Ha en god sommerferie og påse at du ikke får med deg noen overraskelser hjem

